

FALKÖPINGS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2024 -04- 23	
Diariernr	Planbet

2024-04-18

Till

Fullmäktige i Falköping kommun

212000-0506

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagorna till revisionsberättelse.

Vi har under året granskat årsredovisning, delårsredovisning, träffat samtliga nämnder samt genomfört fördjupade granskningar.

Vår bedömning

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett budgetunderskott om - 34,3 mnkr för 2023. Detta visar att nämnden inte har lyckats hålla sig inom de budgetramar som beslutats och har inte anpassat sin verksamhet efter de ekonomiska ramar som givits. Därmed **bedömer** vi att nämnden inte har bedrivit verksamheten på ett tillfredställande sätt ur ekonomisk synpunkt och att den interna kontrollen har varit otillräcklig. Vi är starkt kritiska till nämndens bristande styrning och kontroll av ekonomin samt prognossäkerhet under 2023. Vi uppmanar nämnden att skyndsamt vidta adekvata åtgärder för att få budget i balans.

Vi bedömer att *barn- och utbildningsnämnden* har till stor del bedrivit verksamheten på ändamålsenligt sätt. Vi noterar dock att andelen elever som klarat kunskapskrav i årskurs 9 fortsatt ligger under riksnittet och jämförbara kommuner och lägre än sitt förväntade värde (modellberäknat värde) under läsåret 2022/2023, även om förbättring jämfört med föregående år noteras. Vi är oroade över den negativa utvecklingen gällande

kunskapsresultat i grundskolan. Vi uppmanar därför nämnden att intensifiera sina insatser i syfte att fler elever i årskurs 9 uppnår de uppställda kunskapsmålen.

Vi bedömer att kommunstyrelsen och övriga nämnder * generellt sett har bedrivit verksamheten ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande, och deras interna kontroll bedöms ha varit tillräcklig.

**Socialnämnden, kompetens- och arbetslivsnämnden, byggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, valnämnden, överförmyndaren, krisledningsnämnden och nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg (SMS).*

Vi bedömer sammantaget att räkenskaperna är i allt väsentligt rättvisande och att resultatet enligt årsredovisningen överensstämmer i huvudsak med de finansiella och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vårt uttalande i ansvarsfrågan


Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och samtliga nämnder ** samt enskilda ledamöter i dessa organ.

***Socialnämnden, kompetens- och arbetslivsnämnden, barn- och utbildningsnämnden, byggnadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, valnämnden, överförmyndaren, krisledningsnämnden och nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg.*

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

För vår bedömning åberopar vi bilagorna (1-7).

Falköping den 23 april 2024


Ingrid Schwanborg
Ordförande


Lars Elinderson
Vice ordförande


Anna Johansson


Anne-Mari Sahlström


Carl-Magnus Folke


Bjarne Hallgren


Anette Larsson

Bilagor:

Granskningsrapporter från sakkunniga (1-5)

- Yttrande från auktoriserad revisor avseende årsredovisning 2023
- Delårsutlåtande 2023 (redan inskickad)
- Granskningsrapport - Måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning 2023
- Granskningsrapport - Granskning av långsiktig ekonomisk och finansiell planering (redan inskickad)
- Granskningsrapport - Granskning av förebyggande arbete för barn och unga (redan inskickad)

Revisionsberättelse (6)

- Revisionsberättelse 2023 för Nämnd för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg

Verksamhetsberättelse – kommunrevision (7)

- Revisorernas redogörelse för verksamhet 2023

YTTRANDE

Till revisorerna i Falköpings kommun organisationsnummer 222000-1744

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Falköpings kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31. Kommunens årsredovisning ingår på sidorna 1 - 94 i detta dokument.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till kommunens förtroendevalda revisorer 2024-04-23.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Falköpings kommun för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och årsredovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Falköpings kommuns finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Upplysning av särskild betydelse.

Utan att det påverkar våra uttalanden ovan vill vi fästa läsarens uppmärksamhet på den information som lämnas i redovisningsprinciperna gällande redovisning av finansiella leasingavtal. Kommunstyrelsen har endast delvis färdigställt utredning kring vilka anläggningstillgångar som bör redovisas som finansiell leasing enligt RKR R5. Därav är samtliga leasingavtal inte inkluderade i räkenskaperna enligt RKR R5

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt standard för räkenskapsrevision och god revisionsred för kommunal sektor i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Falköpings kommun enligt god revisionsred i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna information återfinns på sidorna 1 - 54 samt 90 - 94. Det är kommunstyrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och vårt uppdrag omfattar inte att genomföra en revision av denna information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter.

Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentligt felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som del av revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning,

resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden. En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR. Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Jönköping enligt digital signering

Deloitte AB

Pernilla Rehnberg

Auktoriserad revisor / Ansvarigt sakkunnigt biträde

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

Underskrifterna i detta dokument uppfyller kraven för Avancerad Elektronisk Underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan kontrolleras i alla tjänster som kan validera underskrifter som godkännts av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG). Använd till exempel valideringstjänsten [Signport](#). För validering med Adobe Acrobat Reader, [läs mer här](#).

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper följer de elektroniska underskrifterna inte med och kan därför inte valideras.

Följande personer har genom sin elektroniska underskrift godkänt innehållet i detta dokument samt försäkrat att angivna uppgifter är korrekta.

Underskrift 1

Namn: Pernilla Rehnberg
Företag: Deloitte AB
Befattning: Auktoriserad revisor
Identifieringsmetod: BankId
Datum och tid: 2024-04-23 09:42:38 GMT+02:00
Transaktions-ID: 5ff5bedae73240bfbc2647d1ffcb057d



FALKÖPINGS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2024 -04- 23	
Diariernr	Planbet

Granskning av måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning 2023 Falköpings kommun

April 2024

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
1. Granskningsresultat	5

Sammanfattning

Bakgrund

Deloitte har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat om resultaten för god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål som fullmäktige beslutat.

Revisionsfrågor och svar

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömning:

Revisionsfråga 1

Har kommunstyrelsen genomfört en samlad bedömning av måluppfyllelsen för de av kommunfullmäktige fastställda målen, och har denna bedömning inkluderats i årsredovisningen?

Svar på revisionsfråga 1

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen i huvudsak har genomfört en samlad bedömning av måluppfyllelsen för de av kommunfullmäktige fastställda målen, bedömning har även inkluderats i årsredovisningen.

Revisionsfråga 2

Är kommunstyrelsens bedömning och redovisning av bedömningen av måluppfyllelsen tydlig, välunderbyggd och rättvisande?

Svar på revisionsfråga 2

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen är delvis tydlig, välunderbyggd och rättvisande.

Kommunstyrelsens redovisning är relativt tydlig vad gäller beskrivningen av de åtgärder som genomförts för att uppnå målen. I årsredovisningen redogör för de olika aktiviteter och insatser som har genomförts. Vidare innehåller redovisningen exempel och viss statistik. Dock saknas en tydlig redogörelse för hur dessa aktiviteter och åtgärder påverkar kommunens övergripande mål, för att på ett tydligt sätt se en koppling mellan insatser och måluppfyllelsen som stödjer kommunens bedömning av måluppfyllelsen.

Revisionsfråga 3

Är resultatet i årsredovisningen förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning?

Svar på revisionsfråga 3

Vår samlade bedömning är att resultatet i årsredovisningen till stor del är förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Denna slutsats bygger på att ett av två finansiella mål har uppnåtts, balanskravet är uppfyllt och det finns en god måluppfyllelse för tre av fyra verksamhetsmål medan ett mål har bedömts som godtagbart. För att kunna fastställa att resultatet i årsredovisningen fullständigt överensstämmer med fullmäktiges mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning, skulle vi vilja se att alla finansiella mål uppfylls.

Det bör även finnas en tydligare koppling mellan de genomförda åtgärderna och måluppfyllelsen i verksamheten, samt mer definierade kriterier för och redovisning av de olika bedömningsnivåerna.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen:

- Att föreslå för kf att deras mål ska preciseras för att bli mer specifika, mätbara (inklusive önskad effekt), realistiska och tidsbestämda.
- Att överväga att ta fram och dokumentera tydliga rutiner för hur bedömning av måluppfyllelse genomförs och vilka kriterier den grundar sig på.
- Att utred behovet av att införliva fler kvantitativa mätvärden för att effektivt mäta framsteg och utfall av de åtgärder som genomförs.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen även

- Att färdigställa utredningen om vilka anläggningstillgångar som bör redovisas som finansiell leasing enligt RKR R5.
- Att analysera vilka koncernbolag/förbund som bör ingå i koncernredovisningen enligt RKR R16. Vi noterar att alla koncernbolag ej är konsoliderade till kommunkoncernens finansiella ställning i årsredovisningen 2023.

Jönköping den 2024-04-22

DELOITTE AB

Revsul Dedic
Certifierad kommunal revisor

Shkurte Bilalli
Verksamhetskonsult

Inledning

Bakgrund

Enligt 11 kap. 1 § i kommunallagen (2017:725) ska kommuner upprätthålla en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. God ekonomisk hushållning handlar framför allt om balans mellan inkomster och utgifter, dvs. att säkerställa att kommunens inkomster och utgifter är i balans över tid samt att kommunens resurser används effektivt, dvs. att resurserna användas på ett sätt som maximerar nytta och värde för kommuninvånarna, och att onödiga kostnader och slöseri undviks. Det handlar även om att kommunen ska planera och förvalta sin ekonomi på ett sätt som inte bara upprätthåller balans på kort sikt utan också säkerställer ekonomisk hållbarhet på lång sikt.

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att definiera och fastställa riktlinjerna för god ekonomisk hushållning inom den egna kommunen. Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning innehåller de finansiella och verksamhetsmässiga mål som kommunfullmäktige har fastställt. Dessa ska årligen följas upp och redovisas. Dessa mål är centrala för att styra och följa upp kommunens ekonomiska förvaltning och verksamhet. Inkluderingen av specifika mål hjälper till att konkretisera vad god ekonomisk hushållning innebär i praktiken för den aktuella kommunen och utgör grunden för bedömning och uppföljning.

Enligt kommunallagen är ansvarar kommunstyrelsens för att övervaka och samordna kommunens totala verksamhet och ekonomiska förvaltning, vilket inkluderar att göra en samlad utvärdering av måluppfyllelse i enlighet med de riktlinjer och mål som kommunfullmäktige har beslutat. Kommunstyrelsen har därmed ansvar för att bedöma i vilken utsträckning de av fullmäktige fastställda verksamhetsmässiga och finansiella målen och därmed god ekonomisk hushållning för verksamhetsår har uppnåtts. Denna bedömning ska tydligt redovisas i årsredovisningen. De förtroendevalda revisorerna ska granska och bedöma om kommunstyrelsen har fullgjort sin uppgift att göra denna bedömning av måluppfyllelsen på ett korrekt sätt och att rapporteringen i årsredovisningen är tydlig och korrekt. Revisorernas uppgift i första hand utvärdera om den process genom vilken

kommunstyrelsen bedömer och rapporterar måluppfyllelsen är adekvat och om den information som presenteras i årsredovisningen ger en rättvisande bild. Revisorernas ska även uttala sig om den redovisade måluppfyllelse av såväl finansiella mål som verksamhetsmål och god ekonomisk hushållning samt om resultatet är förenligt med de mål och uppdrag fullmäktige beslutat.

Granskningen är viktig del av förtroendevalda revisorernas arbete eftersom det direkt relaterar till kommunens ansvar att förvalta offentliga medel på ett effektivt, ansvarsfullt och hållbart sätt. En sådan granskning är avgörande för att upprätthålla förtroendet bland invånarna, säkerställa att resurser används på bästa möjliga sätt och bidra till en långsiktig hållbar ekonomisk utveckling.

Revisionsfrågor

- Har kommunstyrelsen genomfört en samlad bedömning av måluppfyllelsen för de av kommunfullmäktige fastställda målen, och har denna bedömning inkluderats i årsredovisningen?
- Är kommunstyrelsens bedömning och redovisning av bedömningen av måluppfyllelsen tydlig, välunderbyggd och rättvisande?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen: Kommunallag samt fullmäktiges beslut avseende verksamhetsmässiga och finansiella mål samt god ekonomisk hushållning.

Avgränsning och metod

Granskningsåtgärderna har utförts genom en översiktlig granskning, baserad på en genomgång av Falköpings kommuns årsredovisning.

1. Granskningsresultat

1.1 Måluppfyllelse

Kommunens fastställda vision ”Det Goda Livet” kopplas samman med kommunfullmäktiges fyra fastställda mål och Agenda 2030. I kommunens dokument ”Flerårsplan för år 2023–2025” anges att styrkedjan stärks genom att länka samman de globala målen till kommunens mål. Nedan presenteras kommunfullmäktiges fyra fastställda mål:

Mål 1: Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping.

Mål 2: Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping.

Mål 3: Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas.

Mål 4: Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning.

Enligt uppgifter från kommunens tjänstepersoner beslutar kommunfullmäktige i Falköpings kommun beslutar om kommunens riktningar och mål för kommunen. Respektive nämnd får i uppdrag att ta fram hur respektive nämnd ska arbeta med kf-målen.

Kommunfullmäktiges fyra mål bryts ned i delmål och indikatorer inom respektive nämnd. Enligt kommunens tjänstepersoner betonades av politiken under 2023 att samtliga av kommunens nämnder ska arbeta med samtliga fastställda mål och i de fall det inte är möjligt ska detta redogöras av nämnden. Det åligger i varje nämnds ansvar att delmålen följs upp på ett rättssäkert sätt.

Vid delår- och årsbokslut tar kommunledningen del av samtliga nämnders analysarbete för målarbetet. Analysgruppen på kommunledningsförvaltningen tar del av samtliga nämnders underlag. Analysgruppen består av flertal personer med representation från samtliga förvaltningar/nämnder. Analysgruppen arbetar fram målbedömningen för respektive kf-mål. Målbedömningen för respektive kf-mål sker genom dialoger och diskussioner i analysgruppen. Kommunens bedömning av måluppfyllelsen utgår ifrån en fyrgradig skala enligt följande: mycket god, god, godtagbar och mindre god måluppfyllelse.

Vid samtalet informeras av kommunens tjänstepersoner att det ett pågående arbete med att ta fram en ny målstruktur för Falköpings kommun inför år 2025. Den nya målstrukturen kommer

att innebära att samtliga nämnder kommer att arbeta med samtliga kf-mål, respektive nämnd ska redogöra för hur och på vilket sätt nämnderna arbetar med målen och indikatorer kommer att tas fram. Indikatorerna ska bidra till att stödja kommunen i analysarbetet vid del- och årsbokslut.

Bedömning och redovisning av måluppfyllelsen

Enligt tidigare beskrivningar i kommunallagen (2017:725) har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret att övervaka och koordinera både kommunens totala verksamhet och dess ekonomiska styrning. Detta ansvar inkluderar även att utvärdera om de mål och riktlinjer som fastställts av kommunfullmäktige har uppnåtts.

Lagen föreskriver vidare att det är kommunstyrelsens skyldighet att noggrant bedöma och rapportera måluppfyllelsens grad i årsredovisningen, samt att säkerställa att årsredovisningen är korrekt och ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska situation.

Finansiella mål

Nedan redovisas utfall och kommunstyrelsens samlade bedömning av finansiella mål för 2023.

Finansiella mål	Utfall enligt årsredovisningen	Ks samlade bedömning
Resultatet ska över tid uppgå till minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Över tid avser en tioårsperiod. För perioden år 2023–2025 skall dock resultatet årligen uppgå till minst 45,0 mnkr.	Resultatet i % av skatter och statsbidrag för år 2023 1,7% och understiger 45 mnkr.	Kommunstyrelsen bedömer att målet inte är uppfyllt.
Kommunens lån får högst uppgå till 1 700 mnkr vid utgången av perioden år 2023–2025. Från år 2024 får kommunens investeringar årligen högst uppgå till summan av avskrivningar och resultat, dvs låneskulden skall inte öka.	Externa låneskulden uppgår till 1 195,3 mnkr för år 2023. Kvarstående låneutrymme 504,7 mnkr.	Kommunstyrelsen bedömer att målet är uppfyllt.

Av kommunfullmäktiges två fastställda finansiella mål uppfylls ett av två mål. Deloitte delar kommunstyrelsens bedömning. Målet som inte uppnås under 2023 avser att resultatet över tid ska uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag. Av årsredovisningen framgår att resultatet om 2% av skatter och statsbidrag uppgår till 49 432 tkr. Detta innebär att kommunen redovisar ett resultat på 1,7% vilket är under kommunens mål om 2%. Däremot uppnås detta mål över tid.

Vad gäller kommunens andra mål avseende kommunens låneskuld presenteras i årsredovisningen att låneskulden för 2023 uppgår till 1,195 318 mnkr.

Verksamhetsmål

Nedan presenteras kommunfullmäktiges mål samt kommunstyrelsens bedömning:

Verksamhetsmål	Kommunstyrelsens samlade bedömning
KF mål 1: Skapa förutsättningar för ett socialt hållbart Falköping.	Måluppfyllelsen bedöms som godtagbar.
KF mål 2: Skapa förutsättningar för ett attraktivare Falköping.	Måluppfyllelsen bedöms som god.
KF mål 3: Skapa förutsättningar för ett näringsliv som utvecklas.	Måluppfyllelsen bedöms som god.
KF mål 4: Kommunens organisation ska vara utvecklande och förnyande med en tillitsbaserad styrning.	Måluppfyllelsen bedöms som god.

Kommunfullmäktige i Falköpings kommun har fastställt fyra kommunfullmäktige mål. I kommunens årsredovisning presenteras en beskrivande analys per mål av måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges mål. Tre av kommunfullmäktiges mål bedöms som god och en av kommunfullmäktiges mål bedöms godtagbar. Till respektive kf-mål redogörs en textanalys för varje målområde.

Sammanfattande bedömning - Måluppfyllelse

Syftet med vår granskning är att bedöma om kommunstyrelsens redovisning och bedömning av måluppfyllelsen är tydlig, välunderbyggd och rättvisande. Vår bedömning baseras på det tillgängliga underlaget samt samtalsinformation från kommunens tjänstepersoner.

Det är viktigt att förtydliga att vår roll inte innebär att göra en egen bedömning av huruvida de specifika målen har uppfyllts. I stället är vårt fokus att kritiskt utvärdera om kommunstyrelsens presentation och bedömning av dessa mål är gjord på ett sätt som är begripligt, väldokumenterat och objektivt rättvisande. Genom att granska dokumentationen och genomförda intervjuer med nyckelpersonal inom kommunen, syftar vi till att ge en oberoende bedömning av om kommunstyrelsens rapportering ger en korrekt och rättvis bild av verksamhetens måluppfyllelse under året.

Kommunstyrelsen har presenterat en omfattande redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att uppnå de mål som fastställts av kommunfullmäktige. Dessa mål är dock formulerade som

breda viljeriktningar utan konkreta, mätbara värden eller definierade tidsramar för när de ska vara uppnådda.

Denna brist på specificitet gör det utmanande att objektivt följa upp och bedöma framsteg under verksamhetsåret, vilket begränsar möjligheten att transparent och objektivt utvärdera kommunens framgång i att uppnå dessa mål.

Kommunstyrelsen använder en fyrgradig skala (mycket god, god, godtagbar, mindre god) för att bedöma måluppfyllelsen. Det är dock oklart vilka specifika kriterier som används för att klassificera resultaten på denna skala, vilket skapar svårigheter i att förstå och bedöma bedömningarnas grund.

Trots detaljerade beskrivningar av olika projekt och initiativ är det ofta oklart hur dessa direkt bidrar till och påverkar de övergripande målen. Detta utmanar läsarens förmåga att se en direkt koppling mellan genomförda insatser och måluppfyllelsen.

Undertaget i årsredovisningen är i vissa avseenden välunderbyggt med konkreta exempel som stödjer genomförandet av olika åtgärder. Dock finns det ett utbrett behov av mer omfattande och kvantitativa data för att fullständigt stödja en robust bedömning av måluppfyllelse.

En intern analysgrupp arbetar med att samla in och bedöma information från olika nämnder. Genom dialog och kvalitativa processer fastställs en slutlig bedömning av måluppfyllelsen. Denna interna process, även om den bidrar till förståelsen för måluppfyllelsen, saknar den externa transparens som är nödvändig för en oberoende och objektiv granskning.

Det är dock viktigt att understryka att även om det inte går att fastställa en definitiv bedömning av måluppfyllelsen, betyder det inte att de åtgärder och aktiviteter som genomförts under året inte har bidragit till positiva förändringar inom de områden som målen avser. Många av de rapporterade aktiviteterna är lovande, men det är fortfarande oklart hur dessa individuella aktiviteter systematiskt bidrar till en ökad trygghet i kommunen.

Sammanfattningsvis, även om det inte är möjligt att ge en definitiv bedömning av måluppfyllelsen för de fastställda målen, indikerar genomförda åtgärder och aktiviteter att det har skett positiva förändringar inom de områden som målen avser. Det är dock viktigt att poängtera att utan en klar och tydlig koppling mellan genomförda åtgärder och konkreta mål samt etablerade och transparenta bedömningskriterier, är det svårt att fullständigt verifiera och värdera dessa framsteg.

Kommunstyrelsen bör därför tydliggöra och konkretisera de uppsatta målen så att de blir mätbara och tidssatta, definiera klara kriterier för bedömningsskalan för att stärka förståelsen och objektiviteten i bedömningsprocessen, fortsätta arbeta med att dokumentera och redovisa både kvantitativa och kvalitativa framsteg i relation till dessa mål för att förbättra transparens och ansvarsskyldighet. Dessa åtgärder kommer inte bara att förbättra kommunens förmåga att mäta och rapportera om sin framgång men också att stärka förtroendet hos invånarna och andra intressenter i kommunens förmåga att effektivt hantera och främja sin utveckling.

1.2 God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. 1 § i kommunallagen (2017:725) är det obligatoriskt för kommuner att upprätthålla en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Regeringens proposition 2003/04:105 understryker att kommuner bör ange mål och riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning både för verksamheten i stort och för den ekonomiska förvaltningen. Det betonas vikten av att dessa mål och riktlinjer kännetecknas av realism och förmåga till handling samt att de regelbundet utvärderas och revideras.

Propositionen specificerar inte närmare vilka delar av kommunal verksamhet som ska inkluderas, eller de exakta målen och riktlinjernas omfattning och innehåll, utan framhåller behovet av ett tydligt samband mellan använda resurser, prestationer, resultat och effekter. Detta förutsätter avancerad planering, beredskap för åtgärder, mätbara mål samt en pålitlig redovisning som tydligt visar eventuella avvikelser från de uppsatta målen. Ansvaret för att definiera och etablera riktlinjer för god ekonomisk hushållning, vilket inkluderar både ekonomi och verksamheten i större skala, vilar på kommunfullmäktige.

I kommunens riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv definieras god ekonomisk hushållning för Falköpings kommun.

Enligt kommunens riktlinje innefattar god ekonomisk hushållning att resurserna används för rätt syfte och på ett effektivt sätt. I kommunens riktlinje konkretiseras bedömningen för god ekonomisk hushållning i Falköpings kommun. I bedömningen av god ekonomisk hushållning ska måluppfyllelsen för kommunens finansiella mål och verksamhetsmål inkluderas enligt kommunens riktlinje.

I Falköpings kommuns årsredovisning anges att kommunen ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet, detta genom nationella lagar, politiska mål, styrdokument och budget. Att arbeta för en bra styrkedja från kommunfullmäktige till kommunens verksamheter

definieras som en framgångsfaktor enligt årsredovisningen. Kommunfullmäktige i Falköpings kommun har fastställt två finansiella mål för God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning år 2023–2025.

Bedömning av balanskrav

Nedan presenteras resultat från årsredovisningen gällande balanskravet för 2023:

Uppgifter i årsredovisningen	Balanskravet uppfyllt
Kommunen redovisar ett resultat om 43,0 mnkr, efter justering för fullfonderingens effekter är utfallet 32,1 mnkr.	Ja

Balanskravet är ett krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader som regleras i kommunallagen. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre kommande åren. Kommunen balanskravsresultat uppgår till 32,1 mnkr.

Sammanfattande bedömning - god ekonomisk hushållning

Falköpings kommun har uppfyllt ett av två finansiella mål och balanskravet vilket är en stark indikator på ansvarsfull hantering av ekonomiska resurser, en central aspekt av god ekonomisk hushållning. Med tre av fyra verksamhetsmål som bedöms ha god måluppfyllelse och ett mål med godtagbar måluppfyllelse enligt kommunstyrelsens bedömning, visar detta att Falköpings kommun övervägande lyckas implementera de strategier och aktiviteter som krävs för att uppnå målen satta av kommunfullmäktige.

Detta är även det en indikator på god ekonomisk hushållning, då det reflekterar en effektiv resursanvändning mot definierade mål. Även om det finns rum för förbättringar, visar den

övergripande måluppfyllelsen och ekonomiska styrningen att kommunen till stor del agerar i linje med de mål och riktlinjer för ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt. Trots att vissa utmaningar kvarstår, eftersom inte alla finansiella mål är helt uppfyllda, reflekterar den övergripande måluppfyllelsen och ekonomiska styrningen en effektiv resursanvändning. Enligt årsredovisningen bedömer dock kommunstyrelsen att en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

För att helt och hållet kunna svara att god ekonomisk hushållning har uppnåtts, skulle dock en fullständig uppfyllelse av alla finansiella mål samt en tydligare koppling mellan genomförda åtgärder och uppnådda mål krävas, enligt vår uppfattning.

1.3 Övriga iakttagelser och rekommendationer vid granskningen

I tabellen nedan redovisas sammanställning av övriga iakttagelser och rekommendationer som identifierats i samband med granskningen.

Område	Deloittes iakttagelser och kommentar	Deloittes rekommendation
Finansiell leasing	Vi noterar att kommunstyrelsen inte färdigställt utredningen om vilka anläggningstillgångar som bör redovisas som finansiell leasing enligt RKR R5.	Att kommunstyrelsen inte färdigställt utredningen om vilka anläggningstillgångar som bör redovisas som finansiell leasing enligt RKR R5. (Detta anser vi att ni förtroendevalda revisorer bör ta med i er revisionsberättelse).
Konsolidering	Vi noterar att inte alla bolag/förbund i kommunkoncernen konsolideras, vilket inte är helt lätt för läsaren att se.	Analysera vilka koncernbolag/förbund som bör ingå i koncernredovisningen enligt RKR R16. Vi noterar att alla koncernbolag ej är konsoliderade till kommunkoncernens finansiella ställning i årsredovisningen 2023. Det kommunbolag som inkluderats är Falköpings Hyresbostäder AB. Bolag/förbund som inte anses behöva ingå bör omnämnas i årsredovisningen på ett sätt så att läsaren förstår varför de inte ingår.

Deloitte.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the “Deloitte organization”) serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte’s approximately 330,000 people make an impact that matters at www.deloitte.com.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.

© 2024 For more information, contact Deloitte AB.



SAMHÄLLSSKYDD

MELLERSTA SKARABORG
Falköping | Götene | Skara | Tidaholm

Revisorerna för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg

FALKÖPINGS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2024 -04- 23	
Diariernr	Planbet

2024-04-16

Till fullmäktige i

Falköpings kommun (212000-1744)

Tidaholms kommun (212000-1736)

Götene kommun (212000-1652)

Skara kommun (212000-1702)

Revisionsberättelse för den gemensamma nämnden Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS) 2023

Sedan den 1 januari 2017 bedriver Falköping, Tidaholm, Skara och Götene kommuner räddningstjänst och relaterad verksamhet genom den gemensamma nämnden Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS), med Falköpings kommun som värdkommun. Nämndens organisatoriska struktur och uppdrag regleras av ett reglemente fastställt av Falköpings kommunfullmäktige och avtal om samverkan mellan de inblandade kommunerna. Denna revisionsberättelse för 2023 avser Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS) och kommer att användas för ansvarsprövning i respektive kommunfullmäktige.

Av kommunallagens revisionskapitel framgår att en gemensam nämnd skall granskas av revisorerna i var och en av de samverkande kommunerna. I skriften "God revisionsred i kommunal verksamhet" anges följande: "En gemensam nämnd granskas av revisorerna i varje samverkande kommun och ansvarsprövas av respektive fullmäktige.

Revisorerna för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg har enats om praktiska detaljer för granskningen genom en intern överenskommelse som täcker granskningsplanering och genomförande, ansvarsfördelning, sakkunniganvändning och finansiering.

Vi, de utsedda revisorerna, har genomfört revision av Samhällsskydd Mellersta Skaraborg för 2023 i enlighet med god revisionsred och de fastställda rutinerna. Revisionen inkluderade en grundläggande granskning av nämndens protokoll och handlingar samt en översiktlig granskning av årsbokslutet och verksamhetsredovisningen som utfört av Deloitte AB.

Vår granskning var inte en fullständig årsredovisningsrevision och omfattade inte alla interna kontroller eller regeln efterlevnad på kommunal nivå. Vi fokuserade på nämndens effektiva resursanvändning och måluppfyllelse inom den operativa verksamheten och den ekonomiska förvaltningen, som faststälts av fullmäktige i Falköpings kommun.

Iakttagelser och bedömning

Nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS) rapporterar ett överskott på 0,5 mnkr jämfört med budgeten för 2023. Detta överskott kan främst tillskrivas tre faktorer: vakanser, lägre kapitalkostnader samt ökade intäkter från utbildningar.

Nämndens investeringsbudget för 2023 var ursprungligen satt till 6,3 mnkr, med en tilläggsbudget på 3,7 mnkr för att färdigställa projekt från föregående år. Det totala investeringsutfallet uppgår till cirka 10 mnkr, vilket ligger i linje med den totala investeringsbudgeten för 2023.

Falköpings kommun har fastställt fyra övergripande verksamhetsmål. SMS har anpassat sina egna delmål för att spegla dessa, med undantag för mål 2. Av de fastställda delmålen har fyra uppnått god måloppfyllelse. Det finns dock ett delmål som inte nådde sin fulla potential, vilket gäller effektiviteten i kommunens verkstad. Målet var att verkstadens kostnadstäckningsgrad skulle uppgå till 100% (exklusive lokalkostnader), men den uppnådde endast 92,2%.

Vi bedömer att nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg (SMS) har i huvudsak bedrivit verksamheten i på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Därmed bedömer vi att den interna kontrollen har i allt väsentligt varit tillräcklig.

Vi bedömer att nämndens verksamhetsredovisning är i allt väsentligt upprättad enligt gällande lag och rekommendationer, därmed bedömer vi att verksamhetsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av nämndens resultat, drift- och investeringsredovisning.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt verksamhetsredovisningen är i huvudsak förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som är uppställda för verksamheten.

Vårt uttalande i ansvarsfrågan

Vi tillstyrker, att fullmäktige i respektive kommun beviljar ansvarsfrihet för nämnden för Samhällsskydd Mellersta Skaraborg samt enskilda ledamöter i detta organ.

Falköping 18 april 2024

Lars Elinderson
Falköping kommun

Christina Eliasson
Skara kommun

Mariana Frankén
Götene kommun

Håkan Johansson
Tidaholms kommun

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Lars Olof Elinderson

Revisor

Serienummer: 59408d4d5b7e77e963c7d2a89c13167b8578xxxx

IP: 81.237.xxx.xxx

2024-04-18 13:50:29 UTC



MARIANA FRANKÉN

Revisor

Serienummer: fa4d4bbddb52725510cc8d6bd233dba80c2e1xxxx

IP: 81.234.xxx.xxx

2024-04-18 14:47:02 UTC



HÅKAN JOHANSSON

Revisor

Serienummer: b9ecdfe94bbf7eb9ab7ff0acabcb372705b5xxxx

IP: 80.68.xxx.xxx

2024-04-18 16:23:44 UTC



CHRISTINA ELIASSON

Revisor

Serienummer: 25ad6e942d5544f4a1ff9b596db5b418884xxxx

IP: 90.225.xxx.xxx

2024-04-21 20:09:19 UTC



Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är sakrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är läst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

FALKÖPINGS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2024 -04- 23	
Diariernr	Planbet



FALKÖPING
KOMMUNEN

Revisorernas redogörelse för verksamhetsåret 2023

2024-04-18

Innehållsförteckning.

1. Organisation och uppdrag	2
1.1 Kommunrevisionens uppdrag	2
1.2 Revisionsgruppen	2
1.3 Kompetensutveckling och övriga aktiviteter under 2023	2
2. Verksamhet och insatser	2
2.1 Sammanträden och övriga möten	2
2.2 Kommunikation och information	3
2.3 Sammanfattning av årets granskning	3
2.3.1 Grundläggande granskning	3
2.3.2 Fördjupade granskningar	4
2.3.3 Granskning årsredovisning 2023	5
2.4 Övriga revisionsuppdrag	5

1. Organisation och uppdrag

1.1 Kommunrevisionens uppdrag

Kommunrevisionen är kommunfullmäktiges granskningsorgan och har till uppgift att granska nämnders och styrelser verksamhet. Revisorernas uppgift enligt kommunallagen är att granska all verksamhet som bedrivs inom styrelser och nämnders ansvarsområden i den omfattning som följer av god revisions sed. Kommunrevisionen utför på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer med biträde av sakkunniga yrkesrevisorer inom ramen för gällande reglemente och god revisions sed. Revisorerna bestämmer själva inom tilldelade ekonomiska ramar inriktning och omfattning av sin granskning.

Vi, kommunrevisorer i Falköpings kommun har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet i syfte att bedöma och pröva om verksamheterna har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom nämnderna har varit tillräcklig.

Granskningen har utförts i enlighet med den beslutade revisionsplanen. Revisionsplanen baserades på den bedömning av väsentlighet och risk som vi revisorer har utfört med stöd av sakkunniga biträden.

Vi, av kommunfullmäktige utsedda lekmanrevisorer har med stöd av sakkunniga biträden granskat de kommunala bolagen. Stiftelser har granskats av därtill utsedda auktoriserade revisorer och revisorer ur kommunrevisionen.

1.2 Revisionsgruppen

Kommunrevisionen i Falköpings kommun består av 7 av fullmäktige valda revisorer.

I samband med det nya mandatet har tre nya revisorer anslutit sig till revisionsgruppen, medan tre revisorer har avslutat sina uppdrag. Från och med år 2023 är Ingrid Schwanborg ordförande för kommunrevisionen, och är vice ordförande Lars Elinderson. Övriga revisorer är Anna Johansson, Anne-Mari Sahlström, Bjarne Hallgren, Anette Larsson och Carl-Magnus Folke. För fullgörande av revisionen har revisorerna biträtts av sakkunnigt biträde.

För fullgörande av revisionen har revisorerna biträtts av Deloitte AB. Avtal med sakkunniga biträden innebär att Deloitte AB granskar delårsbokslut, årsredovisning samt vid behov genomför de fördjupande granskningar som revisorerna finner påkallade. Deloitte stödjer även revisorerna i det löpande revisionsarbetet.

1.3 Kompetensutveckling och övriga aktiviteter under 2023

Revisorerna har deltagit i ett antal olika utbildningar och aktiviteter som anordnades av SKR (Sveriges Kommuner och regioner), bland annat; SKRs utbildning "God revisions sed" och SKRs webbutbildning "Lekmanrevision". Revisorerna har deltagit i Deloitte's erfarenhetsutbytesdag tillsammans med åtta andra kommuner. Ordförande har under hösten deltagit på en två-dagars primärkommunala revisionskonferensen som anordnades av Kungsbacka kommun.

Revisorerna har upprättat och fastställt en arbetsordning för kommunrevision inkl. fördelning av arbetsuppgifter.

2. Verksamhet och insatser

Nedan redovisas kommunrevisorernas sammanträden, granskningsinsatser, dialogmöten och övrig informationsinsamling under 2023.

2.1 Sammanträden och övriga möten

Kommunrevisionen har under året haft 11 ordinarie sammanträden. Till dessa har politiska företrädare och tjänstemän bjudits in för att presentera sina ansvarsområden eller för en redovisning av frågeställningar som revisorerna aktualiserat.

Utöver ordinarie sammanträden och möten med politiska företrädare och tjänstemän har revisorerna haft särskilda överläggning med vissa nämnder. Utöver möten med politiska företrädare och tjänstemän från kommunstyrelsen och nämnder har kommunrevisionen även haft möten och överläggningar med kommunfullmäktiges presidium under 2023. Där bland annat revisionens budget, revisionens uppdrag samt information om genomförda, pågående och planerade granskningar har diskuterats.

2.2 Kommunikation och information

Revisorernas information och kommunikation med allmänheten har huvudsakligen skett i form av enskilda samtal med kommuninvånare som hört av sig till revisorerna. Förda samtal och/eller framförda synpunkter har rapporterats till revisionskollegiet.

2.3 Sammanfattning av årets granskning

2023 årets granskning har baserats på en risk- och väsentlighetsbedömning av styrelsens och nämndernas verksamhet. Bedömningen har legat till grund för revisionsplanen för 2023. Granskningen har skett genom grundläggande granskning av styrelse och nämnder, granskning av delårsbokslut och årsbokslut/årsredovisning samt fördjupade granskningar.

2.3.1 Grundläggande granskning

Löpande bevakning

Revisionen har löpande följt nämndernas arbete genom att ta del av protokoll och handlingar. Utöver läsning av protokoll och handlingar och dialogmöten har politiska företrädare och tjänstemän bjudits in för att presentera sina ansvarsområden eller för en redovisning av frågeställningar som revisorerna aktualiserat.

Dialogmötena

Under hösten 2023 har revisionen genomfört en dialogmöten med presidier i kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden, kompetens- och arbetsmarknadsnämnden, byggnämnden och kultur- och fritidsnämnden. Syftet med dessa möten har varit att öka kännedomen om nämndernas förutsättningar, beslut, ambitioner och interna kontroll, samt att stärka kommunikationen mellan revisionen och nämnderna/styrelserna. Efter varje möte har revisorerna sammanställt sina väsentligaste iakttagelser och delgett dessa till respektive nämnd genom en missivskrivelse/återkoppling.

Kommunstyrelsen (KS)

Det är av yttersta vikt att kommunstyrelsen fortsätter att konkretisera och förankra tillitsbaserad styrning bland både politiker och tjänstemän. Det är även viktigt att kommunstyrelsen ser över anpassningen av övriga styrdokument i enlighet med tillitsbaserad styrning. Efter omorganisationen av tekniska nämnden är det nödvändigt att utvärdera organisationsförändringen för att säkerställa en effektiv och förenklad beslutsgång mellan kommunstyrelsens utskott för stöd och service (KUSS) och KS.

Socialnämnden (SN)

Revisorerna uppmärksammar svårigheterna med att rekrytera personal till äldreomsorgen och individ- och familjeomsorgen. Det är av yttersta vikt att nämnden utvecklar långsiktiga och hållbara strategier för personal- och kompetensförsörjning. Vidare noterar revisorerna att samverkan pågår mellan berörda förvaltningar i förebyggande arbetet med barn och unga. Det är dock essentiellt att detta samarbete vidareutvecklas på nämndsnivå.

Barn- och utbildningsnämnden (BUN)

Revisorerna noterar att nämnden prognostiserar ett budgetunderskott för helåret 2023. Det är glädjande att nämnden aktivt arbetar med elever som har hög frånvaro. Vidare välkomnar revisorerna barn- och utbildningsnämndens ansträngningar att bekämpa kränkande särbehandling och mobbning i skolorna. Det är också positivt att nämnden erbjuder lovskola, vilket har lett till en ökad andel gymnasiebehöriga elever. Revisorerna uppmanar emellertid nämnden att intensifiera sina insatser för att förbättra måluppfyllelsen under det ordinarie läsåret och säkerställa att fler elever når kunskapskraven i alla ämnen.

Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden (KAN)

Det är noterbart att nämnden prognostiserar ett budgetunderskott för helåret 2023. Samtidigt är det glädjande att kostnaderna för försörjningsstöd har minskat.

Kultur- och fritidsnämnden (KFN)

Det är uppmanande att observera en minskning i antalet anmälda klagomål från kommuninvånare. Det är av yttersta vikt att nämnden fortsätter att förbättra och fördjupa sitt samarbete samt samverka med de övriga nämnderna.

Byggnämnden (BN)

Det är noterbart att byggnadsnämnden prognostiserar ett budgetunderskott för helåret 2023, vilket huvudsakligen beror på en minskning i den avgiftsfinansierade verksamheten. Med tanke på de utmaningar som finns i att rekrytera personal med adekvat kompetens, är det fördelaktigt att byggnadsnämnden initierar en dialog med kommunstyrelsen angående personal- och kompetensförsörjning. Vidare är det uppmanande att byggnadsnämnden granskar sin tillsynsverksamhet.

2.3.2 Fördjupade granskningar

Revisorerna i Falköpings kommun har under 2023 med stöd av Deloitte genomfört två fördjupade granskningar.

Granskning av långsiktig ekonomisk och finansiell planering

Syftet med denna granskning var att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer god ekonomisk hushållning på både kort och lång sikt.

Det sammanfattande *bedömning* var att kommunstyrelsen till stor del har säkerställt en ekonomisk och finansiell planering som ger förutsättningar för att upprätthålla god ekonomisk hushållning på både kort och lång sikt.

Baseras på granskningen, lämnades kommunstyrelsen följande *rekommendationer*:

- att stärka den långsiktiga planeringen och uppföljningen så att kommunen har förutsättningar att säkerställa att de kostnader som en ökad investeringsvolym medför även kan bäras långsiktigt.
- att löpande se över de ekonomiska mål som tillämpas så att de ger lämplig styrkraft för kommunens verksamhet.
- att utreda hur den totala kostnaden för anläggningstillgångar påverkas på ackumulerad nivå över tid. Dvs. inklusive räntekostnader, underhåll etcetera.
- att säkerställa att nedskrivningar av anläggningstillgångar görs så snart behov konstaterats.
- att analysera och utvärdera vad bortprioriteringar av lokalförsörjningsbehov kan leda till för kommunens verksamhet och ekonomi.
- att upprätta och arbeta med ekonomiska känslighets/scenarioanalyser som sträcker sig över en längre tid (10–15 år).
- att förtydliga om finansiell leasing också räknas in i kommunens lånetak (finansiellt mål).

För detaljerad information om granskningens resultat hänvisas till upprättad granskningsrapport.

Granskning av förebyggande arbete för barn och unga

Syftet med denna granskning var att bedöma om kommunen bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten.

Den sammanfattande *bedömning* var att kommunen (socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden) till stor del bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete kring barn och unga som riskerar att fara illa och därmed aktualiseras inom socialtjänsten.

Baseras på granskningen, lämnades socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden följande *rekommendationer*:

- att föreslå kommunfullmäktige att besluta om en övergripande strategi för kommunens arbete med förebyggande arbete kring barn och unga.
- att utifrån den fastställda strategin, klargöra respektive nämnds roll och ansvarsområden samt utforma metoder för att stärka samarbete, koordination och gemensamt agerande inom kommunens förebyggande arbete för barn och unga.
- att utvärdera och se över det totala utbudet av förebyggande åtgärder/insatser som tillhandahålls i dagsläget i förhållande till den fastställda målsättningen och strategin.
- att överväga att integrera en större del av det förebyggande arbetet i den ordinarie verksamheten och därmed minska behovet av projektbaserat arbete.
- att säkerställa att de resurser som tilldelas barn- och ungdomsverksamheten överensstämmer med de faktiska behoven och de fastlagda målen för det förebyggande arbetet kring barn och unga.
- att utveckla uppföljning och utvärdering av det förebyggande arbetet kring barn och unga, på nämnds- och förvaltningsnivå.

För detaljerad information om granskningens resultat hänvisas till upprättad granskningsrapport.

2.3.3 Granskning årsredovisning 2023

Från och med år 2023 kommer granskningen av årsredovisningen i Falköpings kommun att utföras enligt den Standarden för kommunal räkenskapsrevision samt i enlighet med internationella revisionsstandarder (ISA). Denna nya standard fokuserar främst på räkenskaper och de finansiella aspekterna av kommunens verksamhet.

Med tanke på att förtroendevalda revisorer, enligt kommunallagen, även är ansvariga för att granska och uttala sig om måltuppfyllelse för finansiella och verksamhetsmässiga mål samt ekonomisk hushållning som beslutats av kommunfullmäktige, har årsredovisningsgranskningen för 2023 delats upp i två separata delar:

Del 1: Granskning av räkenskaper och finansiella delar: Denna del fokuserar på granskning av kommunens räkenskaper för att säkerställa att de är korrekt upprättade och ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska ställning.

Del 2: Granskning av måltuppfyllelse och god ekonomisk hushållning: Denna del inriktar sig på att utvärdera hur väl kommunen har uppnått de mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fastställts av kommunfullmäktige.

För varje del av granskningen har separata dokument eller rapporter tagits fram för att tydliggöra resultaten och underlätta uppföljning och bedömning av kommunens prestationer.

Granskning av räkenskaper och finansiella delar

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Falköpings kommun har Deloitte AB genomfört en granskning av kommunens årsboksut för 2023. Denna revision har utförts enligt gällande standard för kommunal räkenskapsrevision samt i enlighet med de internationella revisionsstandarderna (ISA). I revisionen har följande områden bedömts: Om räkenskaperna ger en rättvisande bild, om verksamheten har skötts ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande, om den interna kontrollen har varit tillräcklig, om balanskravet har uppfyllts samt om resultatet är i linje med de finansiella och verksamhetsmässiga målen. Resultaten och bedömningarna från granskningen har dokumenterats i ett särskilt yttrande från auktoriserad revisor från Deloitte, vilket har överlämnats till kommunens revisorer. *För detaljerad information om granskningens resultat hänvisas till upprättad yttrande från auktoriserad revisor.*

Utöver granskning av årsredovisningen har vi även granskat delårsredovisning 2023. *För detaljerad information om granskningens resultat hänvisas till upprättad yttrande från auktoriserad revisor.*

Granskning av måltuppfyllelse och god ekonomisk hushållning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har Deloitte AB granskat Falköpings kommuns årsredovisning för 2023 med fokus på måltuppfyllelse och god ekonomisk hushållning. Syftet med granskningen var att bedöma följande aspekter:

- Har kommunstyrelsen genomfört en samlad bedömning av måltuppfyllelsen för de mål som fastställts av kommunfullmäktige? Har denna bedömning inkluderats i årsredovisningen?
- Är kommunstyrelsens bedömning och redovisning av måltuppfyllelsen tydlig, välunderbyggd och rättvisande?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning?

Resultaten och bedömningarna från granskningen har dokumenterats i en särskild granskningsrapport vilket har överlämnats till kommunens revisorer. *För detaljerad information om granskningens resultat hänvisas till upprättad granskningsrapport.*

2.4 Övriga revisionsuppdrag

Valda lekmannarevisorer i Falköpings kommun granskar följande kommunägda bolag:

- *Falköpings Hyresbostäder AB*
- *Fastighets AB Mösseberg*
- *Hotellfastigheter i Falköping AB*
- *Falbygdens Bredband AB*

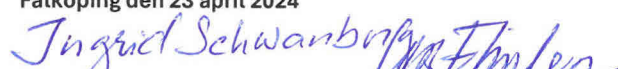
Valda revisorer i Falköpings kommun granskar följande:

- föreningar och stiftelser: Alphems Arboretum, *Stiftelsen Ekehagens Forntidsby* och *Stiftelsen Ållebergs Segelflygmuseum*
- kommunförbund: Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS) och Skaraborgsvatten
- gemensamma nämnder: Överförmyndare i Samverkan (ÖiS)

Granskningar av bolag, gemensamma nämnder, kommunförbund och stiftelser genomförs i enlighet med kommunallagen och god revisionssed inom kommunal verksamhet. Granskningarna syftar till att säkerställa att bolagens verksamheter sköts

i enlighet med de beslut som ägarna, det vill säga kommunfullmäktige/direktion, har fattat. Resultaten och bedömningarna från granskningarna dokumenteras i särskilda granskningsrapporter.

Falköping den 23 april 2024


Ingrid Schwanborg


Lars Elinderson


Anna Johansson


Anne-Mari Sahlström


Carl-Magnus Folke


Bjarne Hallgren


Anette Larsson